

Bestuur:

Jan Galama (30021) voorzitter
Haedstrjitte 40 9008 SR Reduzum
tel.: 05660-2105 of 2394

Gerard Galema (21120) secretaris
De Meidoorn 24 9781 VP Bedum
tel.: 05900-14518

Johannes Galama (3215) 2e voorzitter
Vossenlaan 91 6531 SG Nijmegen
tel.: 080-551555

Truke de Boer-Galema (3315) 2e secretaris
S. v.d. Laanstraat 51 8442 DX Heerenveen
tel. 05130-22089

Jacob Galama (3121) penningmeester
Sparrenburg 27 8702 AH Bolsward
tel.: 05157-4710

Annemieke Galema (33101) archivaris
P. Campersingel 15A 9713 AC Groningen
tel.: 050-139616

Lidmaatschap

Het zou geen kwaad kunnen als nog meer familieleden zich zouden opgeven als lid van onze vereniging. Mocht u als lezer merken dat familieleden (of anderen) belangstelling hebben voor dit blad, probeer ze dan lid te maken. Hoe kan men lid worden!

Door F 25,-- over te maken op girorekening 5945270 of bankrekening 30.87.66.814 bij de Rabobank te Bolsward, beiden t.n.v. J.Y. Galama, inz. Ysbrand Klaases van 1789. Dan is men lid en krijgt men de familiekrant gratis thuisgestuurd.

De contributie bedraagt daarna minimaal F 10,-- per jaar.

" de GALE/AMA'S

door de eeuwen heen "

verschijnt in het
voorjaar
(april)

3 jaargang nr 1 april 1992

verschijnt in het
najaar
(oktober)

Welsrijp met als stamvader Cornelis Boies Galema (1747-1818). Deze beide stamvaders zijn tijdgenoten. Bij de verplichte invoering van een achternamen, in de Napoleonische tijd, neemt eerstgenoemde ten overstaan van de maire van Tjerkwerd de naam Galema aan. Bij de andere tak, te Welsrijp, komt de naam Galema al voor in 1787. Voor de hand liggend is dat deze naam ook door hen in 1811 officieel is aangenomen. Helaas is het "Register van naamgeving" van Welsrijp verloren gegaan, de ware toedracht is dus niet meer na te gaan.

Er zijn nog meer personen die na 1811 de naam Gale/ama voeren: Dit zijn:

I Joannes Machiels Galema 1750-1829 (korf-maker te Leeuwarden); zijn RK nakomelingen trekken naar West-Friesland. Voor zover bekend leven er van hem geen nakomelingen meer.

II Fedde, Jan en Heert Pieters Galema (wol- en linnenkammers en wevers) uit Bolsward, waarschijnlijk RK; ook van hen zijn ons op dit moment geen, nog levende, nakomelingen bekend.

III Sipke Jans Galema 1800-1858 (arts te Doksum, Rinsumageest, Murrerwoude, Texel en Sneek; redacteur van het Nieuw Practisch Tijdschrift voor de Geneeskunde). Van dit geslacht zijn waarschijnlijk nog levende (RK) nakomelingen.

IV Fedde Reins Galema 1780-1849, RK. Geen nog levende nakomelingen bekend; mogelijk verwant aan Klaas Usbrands en Trijntje Sjoerds (Heerkes).

V Watze Jans Galema 1730-1814 (koopman te Sneek); deze had alleen twee dochters.

VI Marten Franses Galema 1765-1844 (gardienier te Stiens); in mannelijke lijn uitgestorven, evenals het geslacht van Usbrand Franses 1761-1842 (misschien een broer van voornoemde Marten?).

VII Rients en Louw Eiberts Galema (boer resp. arbeider te Tzum); in mannelijke lijn uitgestorven.

VIII Feule Rixt (van) Galema, dochter van de laatste adellijke Galema, Sixtus Antonius (van) Galema, burgemeester van IJlst; genoemde feule sterft in 1813.

Wij beperken ons hier tot de historie van de eerder genoemde twee geslachten en hebben daarvan proberen na te gaan of zij iets te maken hebben met de adellijke tak of wellicht daaraan

hun oorsprong ontlenen!

Om te beginnen met Klaas Usbrands; hij is te Oostervierum, omstreeks 1740, geboren als zoon van Usbrand Ga(e)les en Fo(c)k(e) K(C)la(z)ses. Zoals bekend moest een ieder (in 1811) die nog geen achternamen droeg (en dat was bij veel mensen het geval) een achternamen aannemen. En waarom zou iemand het zich bij die keuze moeilijk maken of het ver zoeken! Dus, wat is meer voor de hand liggend dan de naam van je vader. Voor Klaas Usbrands wordt Ga(e)lles dus Galema! Simpel nietwaar!

Niets van wat er bekend is over zijn voorgeslacht, wijst op een afstamming van de adellijke tak. Althans niet in rechte mannelijke lijn, maar wel in vrouwelijke!

Zijn voorgeslacht ziet er als volgt uit:

1. Pier Th(h)oe Meylahuus, geboren ca. 1450, overleden voor 1534; woont in/bij Oostereend (Hennaarderadeel) z.o. van Wommels, trouwt NN.
2. Watye (Watze) Piersz Meylema, geboren ca. 1490; overleden 25-12-1541/42, boer op Lamckamahuis te Welsrijp, trouwt met Wick Reindsdr
3. Tjalling Watesz Meylema, geboren ca. 1535; overleden na 1585, voor 1598; boer op Eekema te Welsrijp (1561) en Sexbierum (Barraadeel) n.o. van Hartingen, trouwt met Rieme Jarichsdr.
4. Jarich Tjallingz Meylema, geboren 1561; overleden voor 1612; boer te Stiens, trouwt met Bauck Isbrandtsdr.
5. Usbrant Jarichsz Meylema, geboren ca. 1605; overleden voor 1666, na 1658; meijer te Wirdum, Terzool (Haxtastate) en Deersum, is aldaar kerkvoogd en volmacht, ingeschreven in "Register van het Broederschap van de Rozenkrans", trouwt Dieucke Jansdr Haxta.
6. Ga(e)le of Gale Usbrants (Meylema), geboren ca. 1650; overleden tussen 1703 en 1709; meijer te Terzool (Haxtastate), trouwt 1 met Fou Fetses, trouwt 2 met Belckien Gerbens Jelgersma.
7. Usbrand Ga(e)les, geboren ca. 1700; overleden 1778; "welgesteld" huisman te Oostervierum, trouwt met Fo(e)k(e) K(C)la(z)ses.

Uit dit laatste huwelijk wordt Klaas Usbrands (zie boven) geboren. Hij trouwt zoals bekend met Trijntje Sjoerds (Heerkes). Uit deze twee spruit een uitgebreid RK geslacht (Zie voor verdere gegevens het blauwe reünieboekje van 1989).

FAMILIEVARIA

In deze rubriek zijn/worden berichten opgenomen die via allerlei kanalen bij de redactie binnenkomen.

Geboren

Celine is haar naam; geboren op 24-06-1990. Dochter van Hans Galema en Arine Groen (nr. 32015).

Dankbaar en blij met de geboorte van Agnes Elisabeth zijn Meinte en Karin Galema-Ypma (nr. 31081). Zij is geboren op 10-02-1992.

Sjaak en Jose Galema-Siemensma (nr. 20118) zijn dankbaar en heel gelukkig met de geboorte van Ysbrand Hessel, geboren op 07-02-1992, broertje van Johan.

Op 18 november 1991 is geboren Hendrik Anno, zoon van Sjoerd Galema en Wilma Elshof (nr. 33104).

Drie dagen eerder is geboren Gerdinand Johannes, zoon van Bert en Ans Veenendaal-Galema (nr. 33052).

Pieter Galema is zijn naam, geboren op 11-12-1991 te Welsrijp. Zijn trotse ouders zijn Ate en Klaske Galema-Reitsma.

Wopke Pieter is de zoon van Pyt Hellinga en Hiske Galema (nr. 33131) uit Grou. Hij is geboren op 03-11-1991, en zijn zusje Joke is er ook mee in haar nopjes.

Cissy Galema kreeg een zusje op 05-12-1991. Haar naam Hillegonda Geertruida. Haar ouders Rein en Liesbeth Galema-Ildema (nr. 33125) zijn er erg blij mee.

Yeb Jan Ypma en Marijke Ypma-Galema (nr. 31082) werden op 21-02-1992 verblijd met de geboorte van een dochtertje. Zij heet Elise en is het zusje van Jurjen.

KORTE BERICHTEN

Biologisch dynamisch

In het Deventer Dagblad stond op 14 december 1991 een artikel over de omstreken oormerken waarmee kalveren en koeien tegenwoordig moeten zijn "versterd". Simon Galema (nr. 33115) biologisch dynamisch veehouder op de Pater

Maaik Marijke, dochter van Lia en Ysbrand Galema, werd geboren op 16 maart 1992.

Proficiat ouders en verdere familie!

Huwelijksfeest

Op 12-11-1991 waren 25 jaar getrouwd Jan Galema en Iet Jorna (nr. 32200).

Het 40-jarig huwelijksfeest vierden Usbrand Galema en Jourica Witteveen (nr. 3308) op 11-08-1991.

Piet Galema en Vrony Zeinstra (nr. 3107) in Friens waren op 27-11-1991 45 jaar getrouwd.

Op Valentijnsdag hadden Lidewij Galema (nr. 32154) en Cyriel Tonissen vlinders in hun buik. Zij trouwden op die dag.

Onze felicitaties en nog vele gelukkige jaren met elkaar is onze wens.

Overlijdensberichten

Te Tzum overleed, in de gezegende leeftijd van ruim 99 jaar, op 16-01-1992 Tjitske Galema-Reitsma, weduwe van Cornelis B. Galema.

Op 10-10-1991 overleed Klaas Huitema, weduwnaar van Minke Galema (nr. 3244).

Onze oprechte deelneming gaat uit naar de nabestaanden.

Allerlei

In de Stadsdoelen te Vollenhove was het op 26 oktober 1991 raak. Michiel Usbrand Galema (nr. 3311) gaf daar bij het bereiken van zijn 75ste verjaardag een knalfuif. Wie volgt!

Titus Brandsma Hoeve in Marknesse geeft daarin zijn mening. Hij vindt de oormerken "niet alleen diert- maar ook mensenvriendelijk". In het blad Milieudefensie (nr. 9) geeft hij weer hoe hij aan het biologisch dynamisch "boeren" vorm geeft.

Politiek

In de gemeentewijzer van de gemeente Zuidhorn troffen wij een foto aan van Maria Galama (nr. 32431). Zij zit daar in de gemeenteraad voor de PvdA.

Museumschat

De schenking van de familie Galama-Wierema (nr. 327) aan de oudheidkamer van Bolsward haalde de Leeuwarder Courant. De erbij afgedrukte foto toonde een verzameling kunst- en gebruiksvoorwerpen. Een gemiste kans voor ons familiemuseum?

Cabaret

"Iets met een kist?" van Bavo Galama (nr. 32155) al gezien?

Molens

Op de molen De Hoop in Zoetermeer kan mole-naar Theo van den Berg niet meer buiten de hulp van de inmiddels 80-jarige Nicolaas Galama (nr. 3230). Wat wil je ook; hij heeft jarenlang op de molen De Rode Leeuw in Gouda gewerkt, die zijn vader ooit heeft gekocht.

Kunst

In het NRC Handelsblad van 02-01-1992 troffen wij een uitgebreid commentaar aan van Egidius Galama (nr. 3231). Hij reageert daarin op een door Roelof van Gelder gepubliceerd artikel over een tentoonstelling in Leiden gehouden van Rembrandt en Lievens.

Visserstijnt

Theo Galama (nr. 20111) ging op de kiek tijdens de Visserijdagen in Workum samen met de bemanning van de Slaveren 48 en de twee mannen gevangen vis uit het IJsselmeer en haalde de Leeuwarder Courant.

Ethiopië

Weet u waar de berg genaamd Galama ligt? Niet te geloven! In Ethiopië; althans dat blijkt uit een uit een atlas gecopieerde kaart, die ons werd toegezonden vanuit Canada. Spoor Galama uit de tak van Marten vraagt ons of wij er meer van weten? Helaas! Of weet u meer?

Opsporing verzocht

Wie heeft er wel eens gehoord van Maaike Galama? Zij heeft iets te maken (gehad) met de stichting "Thuis voor straatkinderen" in Lelystad, maar wie is zij? Als iemand van u het weet laat het ons weten.

Herdenking Jan Usbrand Galama (nr. 303)

Twintig juni a.s. is het 50 jaar geleden dat Jan Usbrand Galama door de Duitsers te Dachau om het leven is gebracht. Jan Usbrand Galama is geboren in 1885 op de boerderij "Senserus" bij Blaauwhuis. Zijn ouders stierven jong, zodat hij met zijn broers en zusters door het leven ging als "een van de wezen". Op 6 maart 1910 werd hij tot priester gewijd en werkte een korte periode als assistent te Zevenaar en Soest. In 1932 werd hij in de grensplaats 's Heerenberg als pastoor aangesteld.

Jan Usbrand had het in deze grensplaats niet gemakkelijk. Onder zijn parochianen waren veel smokkelaars met pro Duitse sympathieën. Aan-gezien hij vanaf het aan de macht komen van de nazis in Duitsland openlijk zijn afkeer beleeid van het nationaal-socialisme, botste het nogal eens. Hij wist ook drommels goed waarmee hij bezig was en welk lot hem boven het hoofd hing. "Ik kom ook nog wel eens aan de beurt", moet hij ooit opgemerkt hebben toen er over het brute optreden van de Duitsers werd gesproken. Hij nam geen blad voor de mond. Bekend is het geval waarbij hij Duitse soldaten de mantel uitveegde omdat ze kleren te drogen legden op het kerkhof van de parochiekerk. Ook weigerde hij advertenties van dubieuze strekking op te nemen in het kerkblad.

Op 4 augustus 1941 werd hij gearresteerd en overgebracht naar Amhem. Door eigen parochianen, NSB'ers, die de Gestapo in Emmenrich hadden gebeld is deze arrestatie tot stand gekomen. Jan Usbrand werd samen met zijn kapelaans Marinus van Rooyen en Reinier Hegge opgepakt.

Ter nagedachtenis van Jan Usbrand Galama en kapelaan Marinus Van Rooyen zal op 28 juni a.s. in de parochiekerk te 's Heerenberg 's middags om 16.00 uur een plechtige eucharistieviering worden gehouden in aanwezigheid van kardinaal Willibrand, waarna een krauslegging zal plaatsvinden bij het monument voor de gevallen. Familie en kennissen zijn daarbij van harte welkom.

Jan Galama (nr. 30021)

KRONIEK

1 Mei 1991: Bezoek aan de familie Usbrand Kramer-Ypma te Franeker, zoon van Durk Usbrand Galama. We bekeken veel familiefoto's, meeste van de Kramers. Bijzonder was de kadasterkaart uit 1850, die Usbrand op de kop heeft getikt. Daar stond de boerderij Half-Hichtum (uit het verhaal van Jozef Fongers) nog aangegeven met een blokje, vlakbij de plek waar de Harlinger Vaart naar het noorden afbuigt langs de oude weg van Bolsward naar Hichtum.

Deze familie bezit naar ik hoorde, nog het prachtige servies, dat de Brabantse Galama's schonken aan het echtpaar Durk en Akke Kramer-Galama bij hun zilveren bruiloft in 1929, uit dankbaarheid voor het feit dat Durk zich over de kinderen van Usbrand Jans (+ 1891) en Betsie Kramer (+ 1899) had ontfemd.

1 juni 1991: Een uit rond 1950 stammende amateur-film gezien bij achterneef Jan Michiels, over de "fungetijd" (hooftogst) in de oude en de nieuwe tijd, opgenomen door Usbrand Michiels uit Zaandam. Zijn twee kinderen Koosje en Joep spelen in het hooi. Jan vertelde dat er nog meer films waren.

11 Juni 1991: Bezoek aan de heer Broer de Boer te Wons. Hij weet heel veel over het oude dorp, mede dankzij het geteugene van zijn moeder, die 94 jaar geworden is. Zo is bekend, dat er aan de Hayumerleane even ten noorden van Wons tot aan de Tweede Wereldoorlog een grote stelp-boerderij stond (± 80 pondemaat in oppervlakte) waar Usbrand Michiels en zijn broer Klaas zich vestigden in mei 1869. Een jaar later trouwt Usbrand met Aeltje v.d. Weij (uit Friens) en de jongste broer, Haye Michiels komt Klaas vervangen als medewerker.

"Blauw" bloed of toch niet?

Er was ooit een adellijke familie Gale/ama. Er zijn ook nu nog springlevende Gale/ama's. Dat zijn wij en wij hebben een brandende vraag: bestaat er enige relatie tussen de nu nog levende naamdragers en die adellijke familie Gale/ama? Binnen de kring van naamdragers, maar ook daarbuiten, zijn er mensen geweest die onderzocht hebben of die banden werkelijk bestaan. Annemiek en ik hebben getracht de informatie

In 1872 trouwt deze Klaas met Minke Cornelis Witteveen (uit Joure) en dit echtpaar vestigt zich naar we vermoeden op de zogenaamde "kleine Galama's boerderij". Maar, en nu komt het raadsel: "Waar stond die?" (zie familiekraant van 01-04-1990 pagina zes onderaan). Een mogelijke oplossing is de volgende: Lang geleden woonde er een boer Witteveen op een kleine boerderij, die in het dorp Wons stond, waarvan het land (± 30 pondemaat) grensde aan het land van de grote stelp aan de Hayumerleane. Deze Witteveen was in zijn jongere jaren op een dag bezig de sloten rondom zijn land te schonen. Een onbekende man komt langs en zegt tegen Witteveen: "Je maakt je sloot schoon op precies dezelfde manier zoals je voorganger op deze boerderij, een zekere Galama, dat altijd deed." De oude Witteveen vertelt dat veel later aan Broer de Boer, en die zegt nu dat dat wel eens de zogenaamde "kleine Galama's pleats" geweest kan zijn. Die kleine boerderij is later afgebroken, wat ook bevestigd is door Teake Michiels uit Slootdorp. Er is wel een nieuwe gebouwd, dichtbij het land dat er bijhooorde. De Boer noemde de Terpwei. Hayum was van oudsher een terp met vier boerderijen, waarvan er twee zijn afgebroken aan het eind van de vorige eeuw.

Einde van de kroniek

Johannes Galama (nr. 3215)

die dat heeft opgeleverd eens wat te ordenen en te analyseren. En het resultaat daarvan kunt u lezen in dit artikel.

Op dit moment leven er een aantal families die de naam Gale/ama voeren. De twee belangrijkste zijn de vrij grote Rooms Katholieke tak, waarvan Klaas Usbrands Galama (1740/41-1816) de stamvader is, en de protestantse tak uit

Steeds meer mensen weten de weg naar onze vereniging te vinden. Het secretariaat krijgt post uit binnen- en buitenland. Een verheugende zaak. Temeer daar de meeste brieven waardevolle gegevens bevatten ter aanvulling van de onze.

Op 22 februari jongstleden kwamen bestuur en contactpersonen weer bij elkaar voor hun tweejaarlijkse vergadering. De ontwikkeling van de familieschifting loopt goed. Het aantal donateurs en donatrices stijgt gestaag (inmiddels 180) en een aantal activiteiten krijgt al behoorlijk gestalte. Uiteraard kunnen wij daarbij niet zonder de hulp van een ieder, die de familie een warm hart toedraagt. U dus!

Bij dit nummer treft u, zoals gebruikelijk bij het eerste nummer van elke jaargang, een acceptatieformulier aan. Daarmee wordt u verzocht uw jaarlijkse bijdrage over te maken. Daarbij zouden wij het erg op prijs stellen dat u, in geval van een onjuiste adressering, de gegevens aanpast. Wij zorgen dan dat uw juiste adres in ons bestand wordt opgenomen.

Wat passeert er in dit nummer zoal de revue

Naast de vaste rubrieken "Familievaria" en "Korte berichten" een korte kroniek van Johannes Galama van door hem afgelegde bezoeken. Tante Boukje heeft iets te vertellen uit haar dagboek en opgenomen is het eerste deel van een verhaal met de wijds titel "Blauw bloed, of toch niet?"

Tot slot vragen wij uw aandacht voor het volgende:

Wij hebben de indruk dat er heel wat verhalen in de familie de ronde doen. Alleen jammer dat ze bijna nooit worden opgeschreven en op deze manier verloren gaan voor het nageslacht. Schroon niet, zouden wij willen zeggen, om toch eens wat op te schrijven, desnoods fragmentarisch. Wij weten altijd wel iemand die er een verhaal van kan maken. En uiteraard vindt alleen publicatie plaats als u dat wilt. Het gaat er in eerste instantie om dat het wordt vastgelegd. Succes en veel plezier bij het doorlezen van dit nummer van het familieblad.

Ook uw bijdrage blijft altijd welkom.

De redactie

Anno Galama (33120)

Titus Galama (3305)

Jan Galama (30021)

Gerard Galama (20120)

tevens het adres van de redactie

De Meidoorn 24

9781 VP BEDUM 05900-14518

Gerard Galama (stamboomnr. 20120)

Met bijzondere dank aan:

Annetie Galama (stamboomnr. 33101) en de heer P. Nieuwland.

Geraadpleegde bronnen:

"Us famylje" van Hajje Galema (pater Siebrand)

"Genealogisch Jierboek 1989" artikel over Mey-

lema's van de heer P. Nieuwland (Hardegarijp)

Brief van em.-prof. dr. Egidius Galama (Hilver-

sum) d.d. 15-09-1991 aan familie

Bender-Galema (Amsterdam)

Encyclopedie van Friesland

Archiefmateriaal van Isbrand Galema (Leid-

schendam), Pieter Galema (Zwolle) en het secre-

tariaat van de familievereniging Gale/ama's.

Tante Boukje (nr 336) vertelt.

Tante Boukje vertelt over het ongeluk, dat haar vader Hajje Michiels rond 1896 overkwam.

Hajje was boer te Burgwerd. Op zijn land stond een zgn. Tjasker molen, voor de afwatering. Daar moest Hajje naartoe om de raderen te smeren. Terwijl hij bezig is met het smeerwerk, verneemt hij dat zijn zoonijne Sjoerd van een jaar of zes hem achterna gekomen is en probeert om een hek heen te stappen en dan via een plank over de molenkolk bij zijn vader te komen. "Sjoerd, dêr bliuwe!" roept heit nog, maar omdat hij een ogenblik niet oplet en een windvlaag de raderen in beweging zet, grijpen die zijn rechterhand en vermorzelen een groot deel van de onderarm.... Hevig bloedend krijgt hij de hand los en spoelt die met fris water uit de sloot af. Dan loopt hij haastig naar huis met kleine Sjoerd achter zich aan.

De knecht is de eerste, die ziet wat er gebeurd is. Hij schopt zijn klompen uit en rent op "hoassokken" aan één stuk door naar Wommels, naar dokter Hockstra, die zich direct in zijn koetsje naar Burgwerd spoedt. Op zijn centje durft hij niet in te grijpen, eerst moet dokter Hannema (?) uit Bolsward er bij gehaald worden.

Intussen wordt Hajje op de keukentafel gelegd, om te wachten tot beide artsen aanwezig zijn. Walsje van Jan de Boer, de dienstbode, krijgt de opdracht om met de kinderen in de pronkkamer te bidden op de goede afloop.

De artsen hebben de onderarm van Hajje (dat de goeie man in die uren niet doodgebloed is) er letterlijk afgezaagd. De angst is groot voor het zgn. koudvuur!

Even overwegen ze nog om een paar nog gave vingers te bewaren. Maar hoe en waarvoor? De stomp wordt verbonden en Hajje leeft weer verder. Voor de rest van zijn leven "vrij van melken", dat wel.

Maar Pake Hajje is een taale! Ongelooflijk: een paar weken later loopt hij weer op de Vrijdaagse weekmarkt in Leeuwarden! Later krijg hij een kunstarm. Met een riempje er aan om bijvoorbeeld bij het fietsen om het stuur te doen. Dat geeft wat houvast.

Op de fiets naar de koorrepetitie op een avond. Meestal samen met een medekoorlid maar die is die avond niet mee. Daarom neemt hij de kortste weg terug, een smal fietspad langs de "Ljouwerter Fear". Op een moment verliest Hajje zijn evenwicht een beetje en schiet de sloot in. Maar het houvast dat het riempje geeft, blijft ook dan vasthouden! Het is niet bekend hoe lang de goeie man geworsteld heeft om los te komen maar het lukt op het laatst en gelukkig is de sloot niet diep. Weg met dat verrekte riempje! Hajje krijgt een houten kunstarm, heel zwaar is die om altijd mee te slepen. Tot 1923, dan overlijdt hij op zijn boerderij te Tjerkwerd.

Opgetekend door Johannes Galama (nr 3215)